

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ДІНТЕРНАЛ ЕД'ЮКЕЙШН»**

**Програма
підвищення кваліфікації учителів іноземних мов
«PROTEACH»**

**ТОВ «Дінтернал Ед'юкейшн»
Київ – 2019**

Автори програми:

Шон Патрік Харті

- засновник та генеральний директор Dinternal Education

Світлана Сорочинська

- начальник методичного відділу Dinternal Education

Олена Міходуй

- методист Dinternal Education

Аліна Шкретієнко

- академічний директор London School of English

Олена Щур

- викладач англійської мови (кваліфікації CELTA, DELTA, FTBE)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	7
Освітньо-кваліфікаційні характеристики учителів іноземних мов	13
Професійні цінності вчителів	18
Розвиток професійної компетентності вчителів іноземних мов	19
Інформаційне і матеріально-технічне забезпечення	21
Навчальний план курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов	23
ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА	
Змістовий модуль 1. СТВОРЕННЯ УМОВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ УЧІННЯ У 1 КЛАСІ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	28
Тема 1. Нові професійні цінності, ролі та завдання сучасного учителя Нової української школи	28
Тема 2. Компетентнісний підхід, особливості його застосування у перший рік навчання. Дитиноцентрована модель навчання	29
Тема 3. Позитивне навчальне середовище у класі з учнями 6-7 років	30
Тема 4. Формування ключових життєвих компетентностей учня 6- 7 років у контексті Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти	30
Тема 5. Використання ігор, пісень та чантів для навчання іноземної мови дітей молодшого шкільного віку	31
Тема 6. Формувальне оцінювання з іноземних мов у початковій школі. Учнівське мовне портфоліо. Учнівські лепбуки. Використання саморобок	31
Тема 7. Спілкування, взаємодія та співпраця між учителями, учнями та батьками. Інклюзивне навчання	32
Тема 8. Сучасні методики аналізу та самоаналізу уроку. Принципи професійної рефлексії	32
Змістовий модуль 2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ТА УЧНІВ У 2-4 КЛАСАХ	33
Тема 1. Чинники, що впливають на здатність учнів до учіння. Їхні фізичні, емоційні та когнітивні потреби	33

Тема 2. Реалізація вимог до сучасного уроку іноземної мови у практиці його проектування та організації	34
Тема 3. Ефективне використання українських та автентичних навчальних ресурсів на уроках іноземної мови	35
Тема 4. Розуміння різних підходів до інтеграції основних видів мовленнєвої діяльності (читання, сприймання на слух, усного мовлення та письмового продукування)	36
Тема 5. Особливості організації проектного навчання на уроках іноземної мови з дітьми молодшого шкільного віку	37
Тема 6. Розвиток комунікативної компетенції учнів. Добір навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів уроку чи серії уроків	37
Тема 7. Викладання у класах, де учні мають різні рівні володіння мовою відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти	38
Тема 8. Введення елементів критичного мислення учнів в освітній процес	38
Змістовий модуль 3. НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА РЕСУРСІВ (5-8 КЛАСИ)	39
Тема 1. Уміння 21-го століття та їх реалізація в сучасних навчально-методичних комплексах	39
Тема 2. Визначення цілей, задач та очікуваних результатів уроку чи серії уроків за темою, що вивчається. Способи взаємодії, інтеграція різних видів навчальної діяльності на уроках	40
Тема 3. Планування уроків з проектного навчання у середній школі	41
Тема 4. Аналіз типів вправ і завдань: перехід від контрольованого до вільного використання лексико-граматичного матеріалу	41
Тема 5. Особливості формування іншомовної граматичної компетенції на середньому етапі вивчення іноземної мови	42
Тема 6. Методи введення та опрацювання лексичного матеріалу. Введення, елісітація, перевірка залишкових знань	42
Тема 7. Аналіз та самоаналіз уроку та плану уроку іноземної мови як засіб підвищення ефективності професійної діяльності	43
Тема 8. Помилки та труднощі учнів. Коригування навчального курсу	43

Змістовий модуль 4. УЧНІ ТА ЇХНІ ПОТРЕБИ. ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНИМ МАТЕРІАЛОМ У ПРАКТИЧНОМУ ЙОГО ЗАСТОСУВАННІ (5-8 КЛАСИ)	44
Тема 1. Розуміння принципів планування занять відповідно до очікуваних результатів	44
Тема 2. Створення комунікативного контексту для введення навчального матеріалу	44
Тема 3. Розвиток іншомовної компетенції усного мовлення учнів. Типи вправ для розвитку навичок усного спілкування	45
Тема 4. Писемне продукування як мовленнєва діяльність	45
Тема 5. Способи сприйняття учнями 5-8 класів навчальної інформації та особливості роботи з ними. Множинний інтелект	46
Тема 6. Переходи між видами діяльності та оптимальне використання часу на уроці з розвитку використання мови	46
Тема 7. Розвиток в учнів здатності до самооцінювання власного прогресу та навчальних досягнень із застосуванням тверджень: «Я знаю», «Я умію», «Я можу»	47
Тема 8. Методи та стратегії роботи над помилками	47
Змістовий модуль 5. ЧИТАННЯ ТА РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ ЯК АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ 9-11 КЛАСІВ ДО ДПА ТА ЗНО	48
Тема 1. Вікові особливості учнів старших класів, їхні інтереси та мотивація до учіння	48
Тема 2. Особливості викладання іноземної мови в класах з екзаменаційною підготовкою	48
Тема 3. Навчання та етапи формування компетенції читання на уроках іноземної мови у старших класах основної школи	49
Тема 4. Навчання та етапи формування компетенції сприймання на слух (аудіювання)	49
Тема 5. Планування уроку з елементами виконання екзаменаційних завдань ЗНО формату (частини «Читання» та «Аудіювання»)	50
Тема 6. Сучасні автентичні екзаменаційно-орієнтовані навчальні ресурси видавництва країн, мова яких вивчається	50
Тема 7. Особливості підсумкового контролю у форматі ЗНО та ДПА	51

Тема 8. Принципи підготовки до міжнародних іспитів з іноземної мови за їх специфікою	51
Змістовий модуль 6. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ ТА ПИСЕМНЕ ПРОДУКУВАННЯ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ДО ДПА ТА ЗНО	52
Тема 1. Планування уроку з елементами виконання екзаменаційних завдань ЗНО формату (частини «Використання мови» та «Письмо»)	52
Тема 2. Алгоритм виконання учнями завдань множинного вибору та заповнення пропусків у процесі підготовки до частини ЗНО «Використання мови»	52
Тема 3. Формування компетенції письмового продукування на уроках підготовки до ЗНО та ДПА. Типові проблеми та ефективні шляхи їх вирішення	53
Тема 4. Алгоритм виконання тренувальних завдань та практичні поради для роботи в класі	53
Тема 5. Використання лінгвокраїнознавчого матеріалу як засіб розвитку творчості учня	54
Тема 6. Критерії оцінювання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (власного висловлювання)	55
Тема 7. Сприятливе середовище у класі для підтримки учнів з різними навчальними потребами та рівнем навченості	56
Тема 8. Популярні ресурси у галузі дистанційної та он-лайн освіти	56
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА	
Змістовий модуль В1. СПЕЦКУРС «МЕТОДИЧНИЙ ЗМІСТ ТА КОМУНІКАТИВНЕ СПРЯМУВАННЯ УРОКУ ІМ»	57
Тема 1. Специфіка уроку іноземної мови: комунікативна спрямованість. План – основа сучасного уроку	57
Тема 2. Система вправ для формування і вдосконалення в учнів фонетичних, лексичних і граматичних навичок іноземної мови	57
Тема 3. Розвиток монологічного висловлювання як один із аспектів уроку іноземної мови	58

Змістовий модуль В2. СПЕЦКУРС «ОСВІТА Й РОЗВИТОК УЧНІВ НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ»	59
Тема 1. Загальні аспекти використання інформаційних технологій у процесі навчання іноземних мов. Мобільні додатки	59
Тема 2. Навчання основних видів мовленнєвої діяльності за допомогою ІКТ. Використання Smart дошки	59
Тема 3. Робота в інформаційному просторі. Користь та шкода	60
Тема 4. Внесок у розвиток професії шляхом написання статей, розроблення навчальних матеріалів, участі у фахових форумах або мережах	60
КОНТРОЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ МОДУЛЬ	61
Система контролю навчальної діяльності	64
Додатки	67
Очікувані результати	80

Пояснювальна записка

Робочу програму укладено відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21 серпня 2019 року «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Концепції «Нова українська школа», нового Державного стандарту початкової освіти, у відповідності до сучасної державної освітньої політики та стратегії реформування шкільної освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Зміст робочої програми курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов «PROTEACH» відповідає вимогам Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 р. №36.

Програма призначена для курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов кваліфікаційних категорій «Спеціаліст», «Спеціаліст другої категорії», «Спеціаліст першої категорії», «Спеціаліст вищої категорії».

Метою курсів підвищення кваліфікації за даною програмою «PROTEACH» є оновлення, удосконалення й поглиблення професійної майстерності вчителів, сучасних досягнень науки, перспективних моделей педагогічного досвіду. Програма базується на сучасних підходах до змісту, форм і методів навчання та орієнтована на поглиблене вивчення іноземних мов, ознайомлення з педагогічними технологіями та сучасними вимогами до їх викладання, а також з перспективним педагогічним досвідом, передбачає упровадження інноваційних технологій у навчальний процес, розвиток комунікативної компетенції, формування в учителів навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій в реалізації профільного навчання, застосування електронних засобів навчального призначення на уроках іноземних мов в школі.

Актуальність програми визначається сучасними тенденціями розвитку суспільства та необхідністю її випереджувального значення для розвитку суспільства та особистості.

Зміст програми відповідає сучасному рівню розвитку наук психолого-педагогічного та соціально-гуманітарного циклу, акцент зроблено на практичну та методичну спрямованість викладання у школі; форми і методи організації навчального процесу відображають розвиток методики викладання іноземних мов на сучасному етапі.

Програма «PROTEACH» розроблена з урахуванням загальних педагогічних та специфічно андрагогічних принципів навчання, основними з яких є: цілісність, системність, науковість, технологічність, індивідуалізація та диференціація. Так, реалізація програми передбачає *варіативність вільного вибору змісту та форм підвищення кваліфікації*, оскільки ми враховуємо запити і потреби педагогічних працівників, особистісно смислові професійні орієнтації щодо самостійного вирішення власних проблем, ініціативність, що забезпечує формування відповідального ставлення до результатів власного навчання. *Пріоритетним напрямом реалізації програми є співпраця суб'єктів навчальної діяльності, що вибудовується на засадах партнерства з урахуванням ціннісних пріоритетів нової компетентісно зорієнтованої парадигми освіти дорослих.*

Система підвищення кваліфікації педагогічних працівників розроблена на засадах *кредитно-трансферної системи (ECTS)*. Це система академічних кредитів, яка визначає об'єм навчального навантаження і часові затрати, необхідні для засвоєння того чи іншого навчального модуля, його складність і вагомість у формуванні професійної компетентності вчителів іноземних мов. Організація навчального процесу за таких умов ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць – залікових кредитів.

Метою підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов є сприяння професійному розвитку вчителів шляхом аналізу власної фахової діяльності, самооцінки та співпраці з колегами, вдосконалення їхнього освітнього рівня та професійної підготовки; опанування новітніми практиками, технологіями та методиками професійної діяльності внаслідок поглиблення, розширення та

оновлення загальнонаукових та спеціальних знань, умінь та формування фахових компетентностей з урахуванням потреб педагогів та держави.

Головна ідея підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей вчителів, що закладені в програму, містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування освіти:

- *комунікативна компетенція*, а саме вміння вчителя та його готовність здійснювати спілкування (усне та письмове мовлення), його країнознавча підготовка, культура мовленнєвої поведінки (уміння вислухати учня, уміле керування полілогом, дискусією, доречна реакція на помилки учнів), здатність досягати педагогічних результатів засобами ефективної комунікативної взаємодії;
- *мовна компетенція*, а саме володіння фонетикою, граматиною, лексикою, які дозволяють навчати дітей спілкуванню у межах тем і ситуацій, запропонованих стандартом і програмою з іноземних мов;
- *методична компетенція*, яка передбачає вміння вчителя планувати свою педагогічну діяльність (у межах академічного року, семестру); володіння широким спектром методичних прийомів, уміння адекватно використовувати їх відповідно до віку учнів і мети навчання, уміння орієнтуватись у сучасній методичній літературі, здійснювати вибір відповідних посібників та інших засобів навчання;
- *соціокультурна компетенція*, яка передбачає знання вчителем звичаїв, особливостей життя країн, мова яких викладається, відповідність мовленнєвої поведінки та етикету носіїв мови;

- *інформаційно-цифрова компетенція*, здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Основним завданням курсу підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов «PROTEACH» є розвиток методичної та комунікативної компетенцій вчителів, поглиблення соціально-гуманітарних та психолого-педагогічних знань, формування вмінь використання новітніх освітніх та інформаційно-комунікативних технологій, подолання стереотипів щодо ролі вчителя в навчально-виховному процесі як ретранслятора інформації та розвиток умінь, спрямованих на організацію процесу навчання, що зосереджує увагу на учнях та формування в них умінь 21-го століття.

Завдання «PROTEACH»:

- Забезпечити вчителів знаннями про основи комунікативного підходу до навчання іноземної мови: його мету, завдання, принципи, організаційні форми, методи і засоби.
- Забезпечити вчителів знаннями про основні уміння 21-го століття та їх відображення і реалізацію в сучасних навчальних ресурсах.
- Ознайомити педагогів з сучасними алгоритмами та принципами планування занять.
- Сформувати у вчителя розуміння потреби та практичні навички використання у навчанні іноземної мови новітніх методів і прийомів.
- Проаналізувати особливості основних видів мовленнєвої діяльності (сприймання на слух, говоріння, читання та письма), формування лексичної, граматичної та соціокультурної компетенцій.
- Ознайомити з досвідом організації та проведення занять з іноземної мови з учнями початкової та середньої школи, реалізуючи комунікативний підхід за допомогою сучасних автентичних ресурсів.
- Проаналізувати специфіку підготовки до Зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) та забезпечити вчителів способами її успішної реалізації.

- Ознайомити з сучасними матеріалами та ресурсами для вивчення іноземної мови та забезпечити стратегіями добору матеріалів та ресурсів, що відповідають меті уроку та потребам учнів.

Результати курсової підготовки

Закінчивши курс фахової підготовки «PROTEACH», вчителі зможуть:

- продемонструвати уміння рефлексії та самооцінювання шляхом ефективного використання засобів професійного розвитку;
- аналізувати основні розбіжності між процесами підсвідомого та свідомого оволодіння мовою, а також продемонструвати володіння технологіями сприяння процесу учіння та досягнення учнями поставленої мети;
- аналізувати переваги та недоліки інформаційних та комунікаційних технологій, а також визначати шляхи їх інтеграції в навчальний процес;
- використовувати ефективні інструменти професійного удосконалення/самоудосконалення.

Оцінювання

Оцінювання є невід'ємною складовою професійного удосконалення і використовується для визначення загальних результатів підготовки (підсумкове оцінювання), а також результатів вивчення окремих модулів (поточне оцінювання).

Основний курс, модулі та курси за вибором пропонують низку завдань для поточного оцінювання. Завдання складені в такий спосіб, щоб учителі могли продемонструвати свій прогрес, здатність запроваджувати набуті уміння у практику (напр., адаптувати та розробляти навчальні матеріали) та вміння самооцінювання.

Підсумкове оцінювання може варіюватись відповідно до моделі курсової підготовки та відображає загальні досягнення вчителів. Вчителі можуть завантажувати виконані завдання в електронне портфоліо.

Е-портфоліо вчителя свідчить про рівень його професійного розвитку, спонукає до самоаналізу та заохочує до співпраці з колегами.

Очікуваними результатами навчання є удосконалення здатності учителів іноземної мови вирішувати професійні проблеми та задачі засобами

інноваційних методів, технологій навчання та виховання, використання передового педагогічного досвіду; розкриття творчого потенціалу педагогів, розвиток їх особистісно-професійних якостей. Ефективно організована курсова підготовка сприятиме загальному спрямуванню самоосвітньої діяльності педагога у міжкурсний період через постановку нових навчальних цілей, виявлення нових професійно-педагогічних проблем.

Прикінцеві зауваження

Програма пропонує Основний курс, який є гнучким і модульним у своїй системі й розглядається як обов'язковий. Решта компонентів добирається фахівцями залежно від регіональних потреб.

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

УЧИТЕЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПОВИНЕН:

✓ Знати основи загальнокультурної підготовки:

- відомості із комплексу сучасних гуманітарних дисциплін як наук про людину і націю;
- державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні;
- основи філософії освіти, основні напрями та перспективи розвитку освіти і педагогічної науки;
- основи наукової методології;
- основи комп'ютерної грамотності.

✓ Знати і вміти застосовувати основи психолого-педагогічних засад функціонування системи навчально-виховного процесу в школі:

- методологічні засади педагогіки, загальної і вікової психології;
- сутність процесів навчання і виховання, їхні загальні і конкретні завдання, організаційні форми, засоби, методи;
- форми відхилень у поведінці, розуміти причини, що їх породжують, бачити можливі шляхи профілактики і корекції цих відхилень;
- вікові і психологічні особливості учнів;
- основні техніки розв'язання конфліктів;
- засоби стимулювання навчально-пізнавальної активності;
- зміст, форми та методи роботи з батьками.

✓ Знати і володіти методологією новаторсько-оригінальних дій:

- наукові основи інноваційних педагогічних технологій;
- нові моделі учительської діяльності;
- педагогічні інновації у зарубіжній теорії і практиці та їх використання у сучасній школі в Україні;
- гуманітарний потенціал нових інформаційних технологій та шляхи вирішення їх засобами сучасних завдань навчально-виховного процесу.

✓ Знати законодавчо-нормативне забезпечення:

- Національну доктрину розвитку освіти України;

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Державну програму «Вчитель»;
- Конвенцію про права дитини;
- Концепцію Нової української школи;
- Концепцію загальної середньої освіти;
- Державний стандарт базової і повної середньої освіти;
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти (наказ МОНУ від 05.05.2008 № 371);
- Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні»;
- Навчальні програми для 11-річної школи;
- Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення в загальноосвітніх навчальних закладах предметів інваріантної складової Типових навчальних планів у поточному навчальному році.

ВЧИТЕЛЬ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ УМІННЯМИ:

1. Загальнопедагогічними

а) діагностично-прогностичними - ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній педагогічній діяльності, такі як:

- оптимізація обсягу і характеру самостійних робіт учнів на різних етапах уроку і вдома (відтворювальні, пошукові, творчі);
- способи підвищення пізнавального інтересу в учнів, виховання мотивів навчання (новизна навчального матеріалу, історичний підхід щодо його вивчення, досягнення сучасної науки, практична роль знань, відновлення наявних знань та їхнє поглиблення, орієнтування у прогнозованій власній діяльності, створення проблемних ситуацій);
- порушення позитивних емоційних та мотиваційних станів в учнів на шляху досягнення успіху, радості і задоволення від навчальної праці;
- формування навчальних навичок і вмінь в учнів (виділяти головне, планувати і контролювати свою діяльність);

- формування логічного та критичного мислення (аналіз і синтез, порівняння, узагальнення, доказ);
- формування пізнавальних умінь (формулювання проблем, висунання припущень і обґрунтування гіпотез, застосування знань у нових ситуаціях, перевірка правильності рішень);
- здійснювати аналіз методичної та іншої літератури і визначати найбільш оптимальні прийоми організації навчально-виховного процесу;
- розробляти необхідне методичне забезпечення навчально-виховного процесу;
- вміти визначати загальні і конкретні цілі, завдання навчально-виховного процесу;
- вміти аналізувати результати своєї роботи і робити діагностико-прогностичні висновки щодо їх вдосконалення;
- прогнозувати ефективність та вдосконалювати форми і методи організації навчально-виховного процесу;
- вивчати індивідуальні особливості учнів, збирати та аналізувати факти їх поведінки, встановлювати причини і наслідки вчинків вихованців, проектувати розвиток кожного школяра, учнівського колективу;
- використовувати діагностичні методики, спостереження за діяльністю і взаєминами учнів, вивчати умови виховання дітей у сім'ї з метою виявлення позитивних чи негативних сторін у розвитку кожної дитини, встановлювати причини та визначати педагогічно доцільні шляхи їх подолання; виявляти дитячу обдарованість, талановитих і здібних школярів.

б) організаційно-регулятивними

- створювати педагогічні умови для фізичного розвитку учнів, їх позитивного емоційного стану;
- створювати умови для спеціально організованих педагогічних форм роботи з учнями, а також для самостійного розвитку різних видів їх діяльності з метою інтелектуального та особистісного розвитку;

- надавати допомогу колегам на основі співробітництва, співтворчості, співдіяльності;
- планувати та організовувати різноманітні форми організації навчально-виховного процесу;
- координувати діяльність методичних об'єднань у школі та поза нею;
- створювати авторські програми;
- забезпечувати єдність роботи школи і сім'ї, спрямованої на створення повноцінного розвивального середовища, сприятливого для становлення самостійної, творчої особистості дитини; обирати ефективні способи спілкування з учнями, їх батьками та колегами;
- постійно підвищувати професійний рівень, аналізувати, узагальнювати та поширювати передовий педагогічний досвід;
- підвищувати наукову кваліфікацію;
- забезпечувати високий методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності;
- використовувати навчально-методичні матеріали, інформаційні технології, технічні засоби навчання.

в) контрольні-коригуючими

- визначати рівень розвитку учнів, стан педагогічного процесу;
- здійснювати оцінку вибору рішень та дій в педагогічній діяльності, визначати підсумки власної роботи та їх відповідність вимогам часу;
- використовувати результати аналізу виконаної педагогічної діяльності для подальшого професійного росту.

2. Фаховими

- формувати загальнопредметні компетентності на основі засвоєння учнями поглиблених і розширених знань про закони і теорії, найважливіші поняття і факти, наукову мову, доступні узагальнення світоглядного характеру;
- розвивати ключові компетентності: вміння спостерігати і пояснювати мовні явища; уміння порівнювати, виокремлювати суттєве, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, доказово і зв'язано викладати навчальний матеріал, самостійно здобувати знання і застосовувати їх;

- формувати спеціальні компетентності;
- володіти найновішими теоретичними знаннями в галузі лінгвістики, теорії комунікації, літературознавства та культурології;
- бути здатними забезпечити розуміння учнями мови як феномену ідентифікації;
- володіти сучасними принципами комунікативної дидактики, орієнтованої на діяльнісний підхід до мови як інструменту до дії, когнітивний підхід, де учень є суб'єктом навчального процесу, інтеркультурний підхід, в основі якого лежать процеси розуміння;
- на основі широких філологічних та дидактичних знань планувати навчальний процес, ефективно, цілеспрямовано його проводити і критично оцінювати;
- володіти соціальними ролями, новими стратегіями, технологіями (у тому числі ІКТ) та засобами навчання і вміти цілеспрямовано використовувати їх у навчальній діяльності;
- володіти методиками викладання іноземних мов, інтегрувати їх для більш ефективного вивчення як першої чи другої іноземної мови.

ПРОФЕСІЙНІ ЦІННОСТІ ВЧИТЕЛІВ

Формування сталої системи цінностей особистості, здатної до успішної самореалізації стає нагальною потребою сьогодення. Цінності є вихідним чинником особистісно-професійного становлення вчителів.

Професійні цінності – це орієнтири, на основі яких учителі обирають, опановують і виконують свою професійну діяльність.

Учитель/вчителька Нової української школи:

- дотримується педагогіки партнерства, що передбачає спілкування, взаємодію та співпрацю між учителями, учнями і батьками;
- визнає освітні та соціальні цінності сталого розвитку, рівності та справедливості;
- дотримується принципів демократії й соціальної справедливості через чесну, прозору та інклюзивну практичну діяльність;
- цінує і поважає різноманіття своєї країни та світу;
- залучає учнів до вирішення життєвих проблем з метою наближення учіння до реалій життя;
- поважає та підтримує права усіх учнів, у тому числі право приймати рішення щодо учіння;
- демонструє свою відкритість, чесність, толерантність і мудрість;
- критично аналізує свої ставлення та переконання щодо особистісного та професійного розвитку з подальшою їх трансформацією у процес навчання, постійно самовдосконалюється;
- розвиває культуру довіри і поваги;
- створює і гарантує безпечне навчальне середовище;
- мотивує та заохочує до учіння;
- використовує усі можливості безперервного професійного розвитку.

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

За результатами курсу підвищення кваліфікації вчителі іноземних мов зможуть:

- чітко усвідомлювати мету освіти на сучасному етапі, що допоможе їм визначити власне місце в освітньому процесі;
- вільно орієнтуватися в наявній навчальній, педагогічній і методичній літературі;
- раціонально використовувати ідеї перспективного педагогічного досвіду та розробляти власні педагогічні технології, що сприятимуть підвищенню знань учнів;
- уміти творчо переосмислювати набуті знання, адаптувати їх до сучасних соціальних потреб та потреб регіону;
- виробити звичку рефлексувати над власною професійною діяльністю та працею колег;
- визначати напрями самоосвітньої діяльності, виходячи з актуальних проблем сьогодення;
- користуватися методичними словниками, оскільки усвідомлення змісту термінів полегшує педагогові процес сприйняття та засвоєння нових знань, а відтак сприяє підвищенню його професійної майстерності.

Учителі іноземних мов знатимуть:

- сучасні тенденції розвитку освіти загалом та викладання іноземних мов зокрема;
- особливості процесів викладання і навчання учнів різних вікових категорій;
- основні механізми функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання;
- способи реалізації інтеграційного підходу в навчанні;
- сучасні технології навчання і виховання, інноваційні методики;
- професійну термінологію;

- сучасні досягнення психолого-педагогічної науки і перспективного досвіду;
- базові науково-методичні основи створення підручників, посібників, авторських програм;
- принципи дитиноцентризму;
- демократичні цінності (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність);
- інноваційні технології навчання та виховання школярів;
- методологічні засади викладання іноземної мови;
- шляхи підвищення ефективності викладання іноземної мови;
- компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований підходи до навчання учнів;
- сучасні вітчизняні та зарубіжні науково-педагогічні підходи до модернізації освітнього процесу;
- психологічні закономірності особистісного розвитку школярів;
- методику проведення уроків;
- особливості інноваційних педагогічних технологій (особистісно-орієнтованих, інтегративних, інтерактивних, проектних тощо) порівняно з традиційним навчанням.

Умітимуть:

- організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо);
- конструювати та реалізувати сучасні програми навчання учнів із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення учня як особистості, громадянина, інноватора;
- керувати проектною діяльністю школярів;
- проектувати власну програму професійно-особистісного зростання,
- володіти широким спектром стратегій навчання;
- продукувати оригінальні, інноваційні ідеї;
- володіти методами науково-дослідної, експериментальної роботи;

- упроваджувати в практику роботи сучасні досягнення психолого-педагогічної науки;
- користуватися різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково-обґрунтованого прогнозування;
- володіти методами співробітництва з школярами, самоорганізації особистої праці та самопізнання;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу в навчальному закладі;
- рефлексувати над власною професійною практикою, вимогами державних документів про освіту, зокрема Законів України, державних освітніх стандартів, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- упроваджувати інноваційні технології в освітній процес;
- володіти ефективними формами й методами навчання, виховання учнів;
- застосовувати сучасні ІКТ;
- аналізувати та оцінювати уроки (власні та своїх колег);
- володіти шляхами вирішення педагогічних проблем;
- використовувати знання психології школярів;
- узагальнювати особистий досвід роботи;
- використовувати методи компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного підходів до організації освітнього процесу;
- упроваджувати передовий педагогічний досвід;
- формувати навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці; уміти лаконічно, образно і виразно подати матеріал.

ІНФОРМАЦІЙНЕ І МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Невід'ємною частиною курсу «PROTEACH», за допомогою якого на практиці реалізуються поставлені в програмі мета і завдання, є дидактичні матеріали та комплекс програмно-методичного забезпечення, що включає:

- комп'ютерний клас (робочі місця слухачів, робоче місце викладача, мультимедійний проектор);
- вільний доступ до мережі Інтернет;
- інтерактивну дошку Smart Board (InterWrite);

- комплект інформаційних джерел і цифрових освітніх ресурсів для демонстрації за допомогою інтерактивної дошки;
- науково-методичну літературу;
- методичні рекомендації щодо виконання письмових робіт (проекту);
- інструктивно-методичні матеріали до проведення семінарських, тренувальних та практичних занять;
- інструктивно-методичні матеріали до самостійної та індивідуальної роботи слухачів тощо;
- тематику проектів слухачів;
- перелік інформаційних джерел;
- дидактичні та методичні матеріали;
- завдання для діагностики рівня навчальних досягнень слухачів (друковані та електронні варіанти тестів, опитувальників для вхідного, поточного й підсумкового контролю).

Навчальний план курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов

№	Навчальний модуль та його зміст	Кількість годин					
		Всього	Інтерактивні лекції	Практичні заняття	Тренінгові заняття	Самостійна робота	Заняття в режимі онлайн
1	2	3	4	5	6	7	8
I Інваріантна складова							
	Змістовий модуль 1. СТВОРЕННЯ УМОВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ УЧІННЯ У 1 КЛАСІ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	16					
	Тема 1. Нові професійні цінності, ролі та завдання сучасного учителя Нової української школи		2				
	Тема 2. Компетентнісний підхід, особливості його застосування у перший рік навчання. Дитиноцентрована модель навчання			2			
	Тема 3. Позитивне навчальне середовище у класі з учнями 6-7 років				2		
	Тема 4. Формування ключових життєвих компетентностей учня 6-7 років у контексті Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти		2				
	Тема 5. Використання ігор, пісень та чантів для навчання іноземної мови дітей молодшого шкільного віку					2	
	Тема 6. Формувальне оцінювання з іноземних мов у початковій школі. Учніське мовне портфоліо. Учніські лепбуки. Використання саморобок						2
	Тема 7. Спілкування, взаємодія та співпраця між учителями, учнями та батьками. Інклюзивне навчання			2			
	Тема 8. Сучасні методики аналізу та самоаналізу уроку. Принципи професійної рефлексії						2

	Змістовий модуль 2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ТА УЧНІВ У 2-4 КЛАСАХ	16					
	Тема 1. Чинники, що впливають на здатність учнів до учіння. Їхні фізичні, емоційні та когнітивні потреби			2			
	Тема 2. Реалізація вимог до сучасного уроку іноземної мови у практиці його проектування та організації		2				
	Тема 3. Ефективне використання українських та автентичних навчальних ресурсів на уроках іноземної мови					2	
	Тема 4. Розуміння різних підходів до інтеграції основних видів мовленнєвої діяльності (читання, сприймання на слух, усного мовлення та письмового продукування)				2		
	Тема 5. Особливості організації проектного навчання на уроках іноземної мови з дітьми молодшого шкільного віку					2	
	Тема 6. Розвиток комунікативної компетенції учнів. Добір навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів уроку чи серії уроків		2				
	Тема 7. Викладання у класах, де учні мають різні рівні володіння мовою відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти			2			
	Тема 8. Введення елементів критичного мислення учнів в освітній процес				2		
	Змістовий модуль 3. НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА РЕСУРСІВ (5-8 КЛАСИ)	16					
	Тема 1. Уміння 21-го століття та їх реалізація в сучасних навчально-методичних комплексах						2
	Тема 2. Визначення цілей, задач та очікуваних результатів уроку чи серії уроків за темою, що вивчається. Способи взаємодії, інтеграція різних видів навчальної діяльності на уроках		2				
	Тема 3. Планування уроків з проектного навчання у середній школі					2	
	Тема 4. Аналіз типів вправ і завдань: перехід від контрольованого до вільного використання лексико-граматичного матеріалу				2		

	Тема 5. Особливості формування іншомовної граматичної компетенції на середньому етапі вивчення іноземної мови		2				
	Тема 6. Методи введення та опрацювання лексичного матеріалу. Введення, елісітація, перевірка залишкових знань			2			
	Тема 7. Аналіз та самоаналіз уроку та плану уроку іноземної мови як засіб підвищення ефективності професійної діяльності						2
	Тема 8. Помилки та труднощі учнів. Коригування навчального курсу				2		
	Змістовий модуль 4. УЧНІ ТА ЇХНІ ПОТРЕБИ. ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНИМ МАТЕРІАЛОМ У ПРАКТИЧНОМУ ЙОГО ЗАСТОСУВАННІ (5-8 КЛАСИ)	16					
	Тема 1. Розуміння принципів планування занять відповідно до очікуваних результатів			2			
	Тема 2. Створення комунікативного контексту для введення навчального матеріалу		2				
	Тема 3. Розвиток іншомовної компетенції усного мовлення учнів. Типи вправ для розвитку навичок усного спілкування			2			
	Тема 4. Писемне продукування як мовленнєва діяльність				2		
	Тема 5. Способи сприйняття учнями 5-8 класів навчальної інформації та особливості роботи з ними. Множинний інтелект				2		
	Тема 6. Переходи між видами діяльності та оптимальне використання часу на уроці з розвитку використання мови		2				
	Тема 7. Розвиток в учнів здатності до самооцінювання власного прогресу та навчальних досягнень із застосуванням тверджень: «Я знаю», «Я умію», «Я можу»					2	
	Тема 8. Методи та стратегії роботи над помилками						2
	Змістовий модуль 5. ЧИТАННЯ ТА РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ ЯК АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ 9-11 КЛАСІВ ДО ДПА ТА ЗНО	16					
	Тема 1. Вікові особливості учнів старших класів, їхні інтереси та мотивація до учіння						2

	Тема 2. Особливості викладання іноземної мови в класах з екзаменаційною підготовкою			2			
	Тема 3. Навчання та етапи формування компетенції читання на уроках іноземної мови у старших класах основної школи			2			
	Тема 4. Навчання та етапи формування компетенції сприймання на слух (аудіювання)				2		
	Тема 5. Планування уроку з елементами виконання екзаменаційних завдань ЗНО формату (частини «Читання» та «Аудіювання»)		2				
	Тема 6. Сучасні автентичні екзаменаційно-орієнтовані навчальні ресурси видавництва країн, мова яких вивчається			2			
	Тема 7. Особливості підсумкового контролю у форматі ЗНО та ДПА			2			
	Тема 8. Принципи підготовки до міжнародних іспитів з іноземної мови за їх специфікою						2
	Змістовий модуль 6. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ ТА ПИСЕМНЕ ПРОДУКУВАННЯ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ДО ДПА ТА ЗНО	16					
	Тема 1. Планування уроку з елементами виконання екзаменаційних завдань ЗНО формату (частини «Використання мови» та «Письмо»)			2			
	Тема 2. Алгоритм виконання учнями завдань множинного вибору та заповнення пропусків у процесі підготовки до частини ЗНО «Використання мови»					2	
	Тема 3. Формування компетенції письмового продукування на уроках підготовки до ЗНО та ДПА. Типові проблеми та ефективні шляхи їх вирішення				2		
	Тема 4. Алгоритм виконання тренувальних завдань та практичні поради для роботи в класі		2				
	Тема 5. Використання лінгвокраїнознавчого матеріалу як засіб розвитку творчості учня						2
	Тема 6. Критерії оцінювання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (власного висловлювання)					2	
	Тема 7. Сприятливе середовище у класі для підтримки учнів з різними			2			

	навчальними потребами та рівнем навченості						
	Тема 8. Популярні ресурси у галузі дистанційної та он-лайн освіти				2		
	Всього	96	20	26	20	14	16
II ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА							
	Змістовий модуль В1. СПЕЦКУРС «МЕТОДИЧНИЙ ЗМІСТ ТА КОМУНІКАТИВНЕ СПРЯМУВАННЯ УРОКУ ІМ»	6					
	Тема 1. Специфіка уроку іноземної мови: комунікативна спрямованість. План – основа сучасного уроку		2				
	Тема 2. Система вправ для формування і вдосконалення в учнів фонетичних, лексичних і граматичних навичок іноземної мови				2		
	Тема 3. Розвиток монологічного висловлювання як один із аспектів уроку іноземної мови			2			
	Змістовий модуль В2. СПЕЦКУРС «ОСВІТА Й РОЗВИТОК УЧНІВ НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ»	8					
	Тема 1. Загальні аспекти використання інформаційних технологій у процесі навчання іноземних мов. Мобільні додатки			2			
	Тема 2. Навчання основних видів мовленнєвої діяльності за допомогою ІКТ. Використання Smart дошки				2		
	Тема 3. Робота в інформаційному просторі. Користь та шкода					2	
	Тема 4. Внесок у розвиток професії шляхом написання статей, розроблення навчальних матеріалів, участі у фахових форумах або мережах						2
		14	2	4	4	2	2
III	КОНТРОЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ МОДУЛЬ	5				3	2

